

ISSN 1727-060X (Print)
ISSN 2664-3162 (Online)

TÜRKÖLOGIA TÜRKÖLOJİ

№ 2 (114), 2023

Сәуір-мамыр-маусым / Nisan-Mayıs-Haziran

Журнал ҚР Инвестициялар және даму министрлігі
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінің мерзімді баспасөз
басылымы және ақпараттық агенттігінде тіркелген.
Күәлік № 55-97-Ж 18.ІІ.2005 ж. Халықаралық рецензияланатын журнал.

Индекстер: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib, Directory
of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International
Bibliography

Dergi, Kazakistan Cumhuriyeti Yatırımlar ve Kalkınma Bakanlığı İletişim,
Enformasyon ve Bilgi Komitesi'nin süreli yayın ve haber ajansında
55-97-J 18.02.2005 numaraya kayıtlıdır. Uluslararası hakemli bir dergidir.

Tarama index: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib,
Directory of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA
International Bibliography

Шығарылымның сарапшылары:

Док., доц. Бүниямин Таш (Ақсарай университеті – Түркия), Док., доц. Мехмет
Акиф Гөзиток (Ерзурум техникалық университеті – Түркия), Док., доц. Жемиле Кынажы
(Анкара Қажы Байрам Вели университеті – Түркия), док., доц. Атиф Акгүн (Еге
университеті – Түркия), док. доц. Мехмет Жихат Үстүн (Эрзинджан Бинали Йылдырым –
Түркия), док. Мерве Йорылмаз Кахве (Маниса Желал Баяр университеті – Түркия), док.
Насиба Джунаева (Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті –
Қазақстан), док. Айнура Ахметова (Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік
университеті – Қазақстан), док. Динчер Атай (Кафкас университеті – Түркия), док. Умит
Башар (Анкара Әлеуметтік ғылымдар университеті – Түркия), док. Ержан Арғынбаев
(Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті – Қазақстан), док.
Есра Екинжи Челикпазу (Режеп Тайып Ердоған университеті – Түркия).

Türkistan/Türkistan

2023

ISSN 1727-060X (Print)
ISSN 2664-3162 (Online)

ТЮРКОЛОГИЯ TURCOLOGY

№2 (114), 2023

Апрель-май-июнь / April-May-June

Журнал зарегистрирован Комитетом связи, информатизации и информации Министерства по инвестициям и развитию РК свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания и информационного агентства № 5597-Ж 18. II. 2005 г. Международный рецензируемый журнал.

Индексы: ROOTINDEXING, Akademic Resource Index ResearchBib, Directory of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography

The journal is registered in the periodical and news agency of the Information and Communication Committee of the Ministry of Investment and Development of the RK with No:5597-Zh 18.II.2005 is an international peer-reviewed journal.

Scanned indexes: ROOTINDEXING, Akademic Resource Index ResearchBib, Directory of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography

Bu Sayının Hakemleri:

Doç. Dr. Bünyamin TAŞ (Aksaray Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Mehmet Akif GÖZİTOK (Erzurum Teknik Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Cemile KINACI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Atıf AKGÜN (Ege Üniversitesi – Türkiye), Dr. Merve YORULMAZ KAHVE (Manisa Celâl Bayar Üniversitesi – Türkiye), Dr. Nassiba JUNAYEVA (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi – Kazakistan), Dr. Ainur AKHMETOVA (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi – Kazakistan), Dr. Dinçer ATAY Kafkas Üniversitesi – Türkiye), Dr. Umut BAŞAR (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi – Türkiye), Dr. Yerzhan ARGYNBAYEV (Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi – Kazakistan), Doç. Dr. Mehmet Cihat ÜSTÜN (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi – Türkiye), Dr. Esra EKİNCİ ÇELİKPAZU (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi – Türkiye)

Туркестан/Turkestan

2023

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

Кожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

БАС РЕДАКТОР

доктор, профессор Булент Байрам

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ

Мадина Молдашева

ЖАУАПТЫ ХАТШЫ

Жұпар Танауова

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫНЫҢ ҚҰРАМЫ

Ыбраев	–	ф.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Шақимашрип	–	док., проф. (Хажеттепе университеті, Анкара)
Демир Нуреттин	–	док., проф. (Эге университеті, Түркия)
Экижи Метин	–	док., проф. (Бонн университеті, Германия)
Райхл Карл	–	ф.ғ.д., проф. (Халықаралық туризм және меймандостық университеті, Қазақстан)
Қоныратбаев	–	ф.ғ.д., проф. (Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Қазақстан)
Тынысбек	–	ф.ғ.д., проф. (Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Қазақстан)
Құрманбайұлы	–	ф.ғ.д., проф. (Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Қазақстан)
Шерубай	–	ф.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Тұрсұн Хазіретәлі	–	т.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕСТІҢ ҚҰРАМЫ

Челик Юксел	–	док., проф. (Мармара университеті, Түркия)
Садыков Ташполот	–	ф.ғ.д., проф. (Бішкек гуманитарлық университеті, Қырғызстан)
Егоров Николай	–	ф.ғ.д., проф. (Тіл білімі институты, Ресей Федерациясы)
Агжа Феррух	–	док., проф. (Эскишехир Османгази университеті, Түркия)
Гүл Булент	–	док., проф. (Эскишехир Османгази университеті, Түркия)
Елеуов Мадияр	–	т.ғ.д., проф. (Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, Қазақстан)
Кенжетаев Досай	–	филос.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Габибейли Иса	–	док., проф. (Әзербайжан Ұлттық ғылым академиясы, Әзербайжан)
Алдаш Айманкүл	–	ф.ғ.д., проф. (А.Байтұрсынов атындағы Тіл білімі институты, Қазақстан)
Рахманов Насимхон	–	ф.ғ.д., проф. (Өзбекстан Ұлттық университеті, Өзбекстан)
Йылдырым Күршат	–	док., проф. (Стамбұл университеті, Түркия)
Қынажы Баран	–	док., доц. (Анкара Қажы Байрам Вели университеті, Түркия)
Жемиле	–	ф.ғ.к., доц. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Әбжет Бақыт	–	ф.ғ.к., доц. (М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, Қазақстан)
Әуесбаева Пакизат	–	ф.ғ.к., доц. (М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, Қазақстан)
Қошанова Нағима	–	ф.ғ.к., доц. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Мараш Ласло	–	PhD (Амстердам университеті, Нидерланд)
Журакузиев	–	PhD (Ә.Науаи атындағы өзбек тілі мен әдебиеті университеті, Өзбекстан)
Нодирбек	–	ф.ғ.к., доц. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)

SAHİBİ
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi

EDİTÖR

Prof. Dr. Bülent Bayram

EDİTÖR YARDIMCISI

Madina Moldasheva

SEKRETER

Jupar Tanauova

YAYIN KURULU

İbrayev Shakimashrip	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Demir Nurettin	– Prof. Dr. (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Ekici Metin	– Prof. Dr. (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Reichl Karl	– Prof. Dr. (Bonn Üniversitesi, Almanya)
Konyratbayev	– Prof. Dr. (Uluslararası Turizm ve Otelcilik Üniversitesi, Kazakistan)
Tynysbek	– Prof. Dr. (L.N. Gumilev Avrasya Ulusal Üniversitesi, Kazakistan)
Kurmanbayuli Şerubai	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Tursun Haziretali	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

DANIŞMA KURULU

Çelik Yüksel	– Prof. Dr. (Marmara Üniversitesi, Türkiye)
Sadykov Taşpolot	– Prof. Dr. (Bishkek Humanitarian University, Kırgızistan)
Yegorov Nikolay	– Prof. Dr. (Dilbilim Enstitüsü, Rusya Federasyonu)
Ağca Ferruh	– Prof. Dr. (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Gül Bülent	– Prof. Dr. (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Eleuov Madiyar	– Prof. Dr. (Al-Farabi Kazak Ulusal Üniversitesi, Kazakistan)
Kenzhetayev Dossay	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Gabibeyli İsa	– Prof. Dr. (Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi, Azerbaycan)
Aldaş Aymankul	– Prof. Dr. (A. Baitursynov Dilbilim Enstitüsü, Kazakistan)
Rakhmanov	– Prof. Dr. (Özbekistan Ulusal Üniversitesi, Özbekistan)
Nasimhon	– Prof. Dr. (İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
Yıldırım Kürşat	– Doç. Dr. (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye)
Kınacı Baran Jemile	– Doç. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Abjet Bakıt	– Doç. Dr. (M. Auezov Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazakistan)
Auesbayeva Pakizat	– Doç. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Koşanova Nagima	– Dr. (Amsterdam Üniversitesi, Hollanda)
Maraş Laszlo	– Dr. (A. Navai Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, Özbekistan)
Zhurakuziev Nodirbek	– Dr. (A. Navai Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, Özbekistan)

OWNER
Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

EDITOR-IN-CHIEF

Prof. Bülent Bayram

ASSOCIATE EDITOR

Madina Moldasheva

EXECUTIVE SECRETARY

Zhupar Tanauova

EDITORIAL BOARD

Ibrayev	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Shakimashrip	
Demir Nurettin	– Prof. Dr. (Hacettepe University, Turkey)
Ekizhi Metin	– Prof. Dr. (Ege University, Turkey)
Reichl Carl	– Prof. Dr. (Bonn University, Germany)
Konyratbaev	– Prof. Dr. (International University of Tourism and Hospitality, Kazakhstan)
Tynysbek	
Kurmanbayuly	– Prof. Dr. (L.N. Gumilyov Eurasian National University, Kazakhstan)
Sherubai	
Tursun Khazretali	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)

ADVISORY BOARD

Çelik Yüksel	– Prof. Dr. (Marmara University, Turkey)
Sadykov Tashpolot	– Prof. Dr. (Bishkek Humanitarian University, Kyrgyzstan)
Egorov Nikolay	– Prof. Dr. (Institute of Linguistics, Russian Federation)
Agzha Ferrukh	– Prof. Dr. (Eskisehir Osmangazi University, Turkey)
Gul Bulent	– Prof. Dr. (Eskisehir Osmangazi University, Turkey)
Eleuov Madiyar	– Prof. Dr. (Al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan)
Кенжетаяев Досай	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Габибейли Иса	– Prof. Dr. (Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan)
Aldash Aimankul	– Prof. Dr. (A. Baitursynov Institute of Linguistics, Kazakhstan)
Rakhmanov	– Prof. Dr. (National University of Uzbekistan, Uzbekistan)
Nasimkhon	
Yildirim Kurshat	– Prof. Dr. (Istanbul University, Turkey)
Kinazhi Baran	– Doç. Dr. (University Ankara Hadji Bayram Veli, Turkey)
Zhemile	
Abzhet Bakyt	– Doç. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Auesbayeva	– Doç. Dr. (M. Auezov Institute of Literature and Art, Kazakhstan)
Pakizat	
Koshanova	– Doç. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Nagima	
Marash Laszlo	– PhD (Amsterdam University, Netherlands)
Zhurakuziev	– PhD (A.Navoi Tashkent State University of Uzbek Language and Literature, Uzbekistan)
Nodirbek	

УЧРЕДИТЕЛЬ

Международный казахско-турецкий университет им. Х.А. Ясави

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

доктор, профессор Булент Байрам

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

Мадина Молдашева

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ

Жупар Танауова

СОСТАВ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ

- Ибраев Шакимашрип – д.ф.н., проф. (университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
- Демир Нуреттин – док., проф. (университет Хажеттепе, Турция)
- Экижи Метин – док., проф. (университет Эге, Турция)
- Райхл Карл – док., проф. (университет Бонн, Германия)
- Коньратбаев – д.ф.н., проф. (Международный университет туризма и гостеприимства, Казахстан)
- Тынысбек
- Курманбайулы – д.ф.н., проф. (Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Казахстан)
- Шерубай
- Турсун Хазретали – д.и.н., проф. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)

СОСТАВ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА

- Челик Юксел – док., проф. (Университет Мармара, Турция)
- Садыков Ташполот – д.ф.н., проф. (Бишкекский гуманитарный университет, Кыргызстан)
- Егоров Николай – д.ф.н., проф. (Институт языкознания, Российская Федерация)
- Агжа Феррух – док., проф. (Эскишехирский университет Османгази, Турция)
- Гюл Бюлент – док., проф. (Эскишехирский университет Османгази, Турция)
- Елеуов Мадияр – д.и.н., проф. (Казахский национальный университет им. Аль-Фараби, Казахстан)
- Кенжетаяев Досай – д.филос.н., проф. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
- Габибейли Иса – док., проф. (Азербайджанская Национальная Академия Наук, Азербайджан)
- Алдаш Айманкуль – д.ф.н., проф. (Институт языкознания им. А.Байтурсынова, Казахстан)
- Рахманов – д.ф.н., проф. (Национальный университет Узбекистана, Узбекистан)
- Насимхон
- Йылдырым – док., проф. (Стамбульский университет, Турция)
- Кюршат
- Кынажы Баран – док., доц. (Университет Анкары Хаджи Байрам Вели, Турция)
- Жемиле
- Абжет Бакыт – к.ф.н., доц. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
- Ауесбаева Пакызат – к.ф.н., доц. (Институт литературы и искусства им. М. Ауэзова, Казахстан)
- Кошанова Нагима – к.ф.н., доц. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
- Мараш Ласло – PhD (Амстердамский университет, Нидерланды)
- Журакузиев – PhD (Университет узбекского языка и литературы им. А.Наваи, Узбекистан)
- Нодирбек

МАЗМУНЫ * CONTENTS * İÇİNDEKİLER * СОДЕРЖАНИЕ

GÜLSHAN ASILOVA * ГҮЛШАН АСИЛОВА

- Türk Kaynaklarında Farklı Dönemlerdeki Vergi Terimleri: Tarihi Dönüm Noktaları ve Gelişim Yolları** 1-16
- Tax Terms in the Turkic Literature of Different Periods: Historical Milestones and Ways of Development
- Өр түрлі кезеңдерде жазылған түркі тілдес әдебиеттердегі салық терминдері: тарихи кезеңдер мен даму жолдары
- Налоговые термины в тюркоязычной литературе разных периодов: исторические вехи и способы развития

ALPER BAHTIYAROĞLU * АЛПЕР БАХТИЯРОĞЛУ

- Kars Ağzında Ses ve Şekil Bilgisi Açısından Arkaik Unsurlar** 17-34
- Archaic Elements in Terms of Sound and Shape in the Mouth of Kars
- Карс диалектіндегі дыбыс және пішін тұрғысынан архаикалық элементтер
- Архаические элементы с точки зрения фонетики и морфологии в карском диалекте

ЕРЛАН ЖИЕНБАЕВ * ӘСИЯ АБДУЛХАЙ
YERLAN ZHIYENBAYEV * ASSIYA ABDULKHAY

- Қазақ және түрік әдебиетінде лақап есімдер және оның берілу сипаты** 35-56
- Nicknames in Kazakh and Turkish Literature and the Nature of Their Transfer
- Kazak ve Türk Edebiyatında Lakaplar ve Onun Veriliş Karakteri
- Прозвища в казахской и турецкой литературе и характер их передачи

ERTUĞRUL KARAKUŞ * ЕРТУҒРУЛ КАРАКУШ

- Kuzey Makedonya ve Kosova Türk Şiirinde Türkistan ve Türk Dünyası** 57-89
- Turkistan and the Turkish World in North Macedonia and Kosovo Turkish Poetry
- Македония және косовалық түріктердің өлеңдеріндегі Түркістан және түркі дүниесіне байланысты ойлар
- Туркестан и тюркский мир в тюркских стихотворениях Северной Македонии и Косова

FAHRİ TEMİZYÜREK * EROL BARIN * ÖZLEM BAŞ
ФАХРИ ТЕМИЗЙҮРЕК * ЭРОЛ БАРЫН * ӨЗЛЕМ БАШ

**Kazak ve Türk Öğrencilerin Türk Kültürüne İlişkin
Farkındalıkları Üzerine Bir Durum Çalışması**

91-124

A Case Study on the Awareness of Kazakh and Turkish Students about
Turkish Culture

Қазақ және түрік студенттерінің түрік мәдениетінен хабардарлығы
жайында бір жағдаяттық зерттеу

Пример осведомленности казахских и турецких студентов о
турецкой культуре

SELİN YAVUZ * СЕЛИН ЯВУЗ

**Şuarâ ve Müverrihîn: Kâtip Çelebi'nin Fezleke'sindeki Tarih
Manzumeleri Üzerine Bir Değerlendirme**

125-178

Poets and Historians: an Evaluation on the Historical Poems in Kâtip
Çelebi's Fezleke

Ақындар мен тарихшылар: Катип Челебидің «Фезлекедегі» тарихи
жырларының зерттелуі

Поэты и историки: анализ исторических стихов «Фезлеке» Катипа
Челеби